

- całkowitego ograniczenia składowania osadów ściekowych do roku 2015.

Opierając się o powyższe założenia i prognozy demograficzne, szacuje się, że ilości osadów ściekowych, które zostaną wytworzone na terenie gminy Gózd na przestrzeni do roku 2016 będą następujące:

- 2012 r. – 59 Mg s.m. /rok
- 2016 r. – 120 Mg s.m. /rok.

5. CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI Z PODANIEM TERMINÓW ICH OSIĄGANIA

5.1. Odpady komunalne

Wytyczając cele w gospodarce odpadami kierowano się strategią wyznaczoną w Polityce Ekologicznej Państwa (PEP), a także wytycznymi zawartymi w Krajowym Planie Gospodarki odpadami 2010, Zaktualizowanym Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 - 2015 oraz Zaktualizowanym Planie Gospodarki Odpadami dla powiatu radomskiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą do roku 2015.

Przy określaniu celów uwzględniono przede wszystkim lokalną specyfikę i ocenę możliwości zrealizowania danego celu.

Cele krótkookresowe 2009 - 2012

- Rozwój działań dla zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Gózd w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi.
- Niezwłoczne objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym zbieraniem zmieszanych odpadów w najkrótszym możliwie terminie.
- Rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów dla objęcia wszystkich mieszkańców gminy w najkrótszym możliwie terminie zbiórką tj. do końca 2009 roku.
- Zwiększanie ilości zbieranych odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki :
  - papieru i tektury wzrost poziomu selektywnej zbiórki do 11 % w 2011 roku
  - tworzyw sztucznych wzrost poziomu selektywnej zbiórki do 32 % w 2011 roku
  - metali wzrost poziomu selektywnej zbiórki do 11 % w 2011 roku
  - szkła na poziomie 9 % selektywnej zbiórki w 2011 roku
  - odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów przeterminowanych leków, termometrów rtęciowych chemikaliów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego itp.),
  - odpadów wielkogabarytowych,
  - odpadów budowlano – remontowych.
- Doskonalenie systemu selektywnej zbiórki, celem osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu dla osiągnięcia do 2011 roku odpowiednich limitów odzysku:
  - odpadów wielkogabarytowych na poziomie 45 % - ilości wytworzonej,
  - odpadów budowlanych – 54% ilości wytworzonej
  - odpadów niebezpiecznych na poziomie 20 % ilości wytworzonej,
  - poddania odpadów opakowaniowych odzyskowi - 60% ilości wytworzonej, recyklingowi 55 – 80% ilości wytworzonej.
  - Wspieranie działań na rzecz eliminacji praktyk nielegalnego składowania odpadów 2011 roku
- Skierowanie w roku 2011 na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 63 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).

Cele długookresowe 2013 - 2016

- Kontynuacja działań na rzecz poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców gminy Gózd.

- Doskonalenie systemu selektywnego zbierania odpadów:
  - papieru i tektury wzrost poziomu selektywnej zbiórki do 18 % w 2015 roku
  - tworzyw sztucznych wzrost poziomu selektywnej zbiórki do 56 % w 2015 roku
  - metali wzrost poziomu selektywnej zbiórki do 11 % w 2015 roku
  - szkła na poziomie 9 % selektywnej zbiórki w 2015 roku
- Dalsze doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia (wg. WPGO) w 2015 roku odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku
  - odpadów wielkogabarytowych na poziomie 65% ilości wytworzonej,
  - odpadów niebezpiecznych na poziomie 35% ilości wytworzonej.
- Skierowanie w roku 2015 na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 44 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
- Wspieranie działań doprowadzających do składowania tylko odpadów resztkowych (balastowych).
- Wspieranie działań w zakresie zmniejszania masy składowanych odpadów komunalnych do max. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.

5.2. Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Cele krótkookresowe 2009 – 2012

- Rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
- Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie zagrożeń, jakie stwarza niekontrolowane przedostawanie się odpadów niebezpiecznych do środowiska.
- Osiągnięcie (wg. WPGO) w 2011 r. zakładanych limitów odzysku i recyklingu odpadów niebezpiecznych (ze strumienia odpadów komunalnych) - 20%.

Cele długookresowe 2013 – 2016

- Dalszy rozwój selektywnego systemu zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia komunalnych.
- Kontynuacja edukacji ekologicznej.
- Osiągnięcie (wg. WPGO) w 2015 r. docelowo zakładanych limitów odzysku i recyklingu odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych - 35%.

5.3. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (również sprzęt zawierający substancje zubożające warstwę ozonową)

Za cel strategiczny w zakresie gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym należy uznać stworzenie systemu gospodarowania użytym sprzętem, gwarantującego uzyskanie odpowiednich poziomów zbierania, odzysku i recyklingu.

Cele krótkookresowe 2009 – 2012

Osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości **4 kg/mieszkańca/rok** (co stanowi około 33 Mg) do 31 grudnia 2011 r. dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 1 i 10 określonych w załączniku nr 1 do *ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495)*: (wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego i automaty do wydawania) :

- poziom odzysku 80% masy zużytego sprzętu,
- poziom recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75% masy zużytego sprzętu.
- dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 3 i 4 określonych w załączniku nr 1 do ustawy (sprzęt teleinformatyczny, telekomunikacyjny i audiowizualny)
  - poziomu odzysku w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
  - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65 % masy zużytego sprzętu.
- dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 2, 5 - 7 i 9 określonych w załączniku nr 1 do ustawy (małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego; sprzęt oświetleniowy; narzędzia elektryczne i elektroniczne z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych; zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy; przyrządy do nadzoru i kontroli) :
  - poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu,
  - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu.
- dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp.

Cele długookresowe 2013 – 2016

- Doskonalenie systemu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie gminy

5.4. Odpady zawierające azbest

Cele krótkookresowe 2009 – 2012

Cele długookresowe 2013 – 2016

- Bezpieczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.

5.5. Komunalne osady ściekowe

Cele krótkookresowe 2009 – 2012

- Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska.
- Sukcesywne wykorzystywanie osadów ściekowych nagromadzonych na terenach oczyszczalni ścieków, do osiągnięcia 30% wykorzystania nagromadzonych osadów w roku 2011.

- Objęciu monitoringiem realizacji przez oczyszczalnię ścieków obowiązku prowadzenia badań fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych osadów, celem osiągnięcia przez osady ściekowe właściwych parametrów dla późniejszego ich wykorzystania do celów rolniczych, przyrodniczych czy rekultywacji terenów zdegradowanych.
- Zwiększenie ilości osadów ściekowych przekształcanych termicznie (wg. WPGO), do co najmniej 20% wytwarzanej ilości w roku 2011.
- Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.
- Zwiększenie efektywności kontroli nad stosowaniem osadów ściekowych na terenie gminy, ze zwróceniem szczególnej uwagi na miejsca stosowania osadów.
- Zmniejszenie stopnia obciążenia osadów ściekowych szkodliwymi substancjami i organizmami chorobotwórczymi poprzez ograniczenie zrztu zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego, trafiających do komunalnych oczyszczalni ścieków.

Cele krótkookresowe 2013 – 2016

- Całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych do roku 2015.
- Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

5.6. Odpady opakowaniowe

Cele krótkookresowe 2009 – 2012

- Nasilenie działań informacyjno - edukacyjnych mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych oraz propagowanie odzysku i recyklingu odpadów w gminie Gózd
- Zmniejszenie ilości odpadów opakowaniowych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych kierowanych na składowiska odpadów;
- Poddanie odpadów opakowaniowych (wg. WPGO) w 2011 roku odzyskowi - 60% ilości wytworzonej, recyklingowi 55 – 80% ilości wytworzonej.
- Wspieranie działań mających na celu wdrażania systemów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych oraz zwiększenie efektywności istniejącego systemu selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w gminie
- Współpraca z organizacjami odzysku oraz samorządem gminnym, w celu wdrażania i rozwoju systemów zbierania odpadów opakowaniowych.

Cele długookresowe 2013 – 2016

- Kontynuacja działań informacyjno - edukacyjnych mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych oraz propagowanie odzysku i recyklingu odpadów.
- Poddanie (wg. WPGO) w 2015 roku odpadów opakowaniowych – odzyskowi 60% - ilości wytworzonej, recyklingowi - 55% - 80% ilości wytworzonej.

- Doskonalenie funkcjonowania systemów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w gminie Gózd w celu uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu
- Kontynuacja współpracy z organizacjami odzysku, w celu jak najlepszego funkcjonowania systemu zbierania odpadów opakowaniowych.

6. CELE STRATEGICZNE I SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI

Główne rodzaje odpadów, jakie powstają na terenie gminy można podzielić na:

- komunalne: stałe i ciekłe odpady z gospodarstw domowych i obiektów użyteczności publicznej, odpady z ogrodów i parków, odpady uliczne (tzw. zmiotki), nieczystości ze zbiorników bezodpływowych
- inne: wraki samochodowe, odpady z zakładu opieki zdrowotnej, odpady budowlane (gruz, ziemia), odpady z działalności usługowej.

Główne cele planu gospodarki odpadami to:

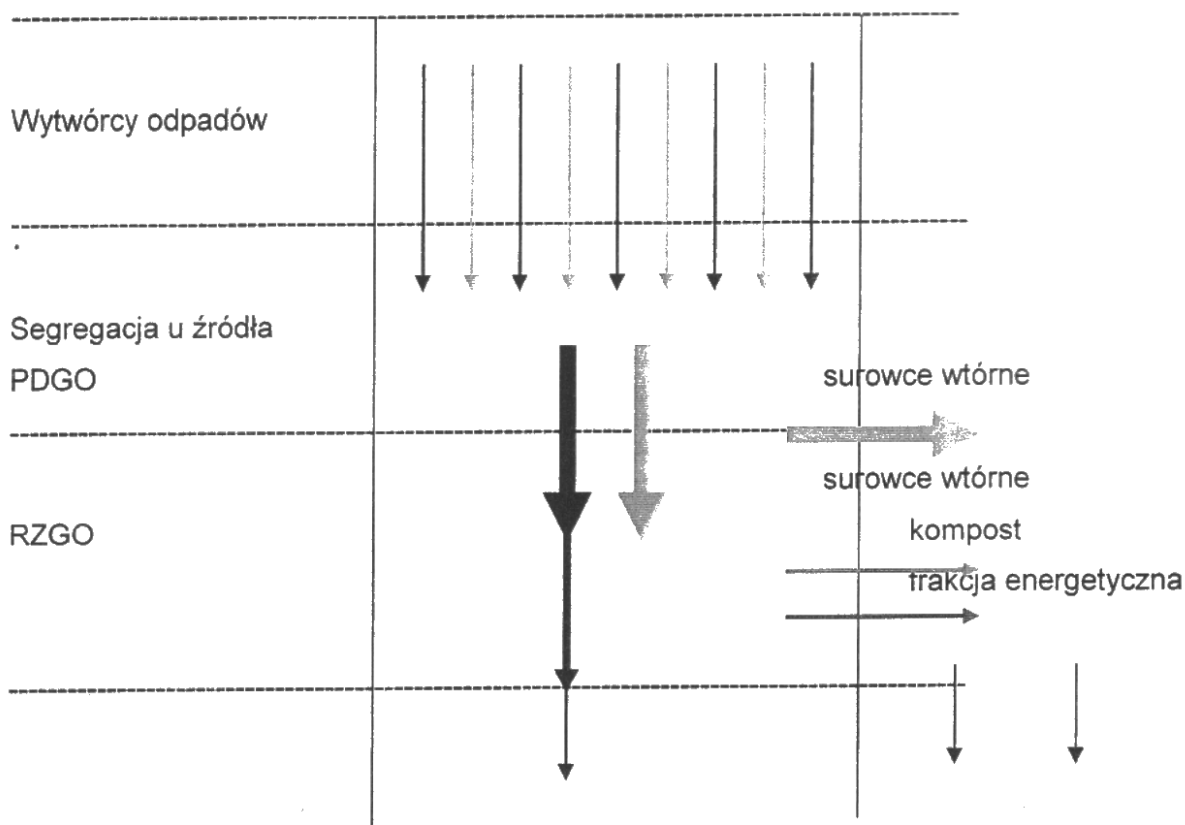
- zapobieganie powstawaniu odpadów
- zapewnienie bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwiania powstałych odpadów.

Realizacja głównych celów wymaga podjęcia szeregu działań, m.in.:

- kontynuacja powszechnego systemu segregacji odpadów
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców.

6.1. Schemat gospodarki odpadami na terenie gminy

Docelowy system zbierania, segregacji i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przedstawia poniższy schemat:

Rysunek 4. Schemat gospodarki odpadami na terenie gminy Gózd

Planowany system gospodarki odpadami na terenie gminy Gózd przewiduje dwa etapy działań:

Etap I Segregacja „u źródła”

Odpady komunalne wytwarzane w gospodarstwach domowych oraz w jednostkach prowadzących działalność gospodarczą poddawane są wstępnej segregacji „u źródła”. Odpady pochodzące z segregacji „u źródła” będą transportowane do Punktu Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów usytuowanego w miejscowości Klwatka gm. Gózd (powiat radomski) oraz Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami. W związku z uruchomieniem Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Radomiu, Gmina Gózd będzie dążyć do **niezwłocznego objęcia wszystkich mieszkańców** gminy systemem selektywnej zbiórki „u źródła” następujących odpadów komunalnych:

- surowce wtórne (odpady opakowaniowe):
  - papier i tektura
  - odpady opakowaniowe ze szkła, w podziale na kolory
  - tworzywa sztuczne
  - metale
- odpady zielone
- odpady budowlane
- odpady wielkogabarytowe (w tym zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny również sprzęt zawierający substancje zubożające warstwę ozonową)
- przeterminowane lekarstwa
- odpady niebezpieczne pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych

Etap II Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami (RZGO)

Funkcjonowanie Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami, którego funkcję pełni ZUOK w Radomiu – Wincentowie jest oparte na procesie mechanicznej i biologicznej obróbki odpadów. Pozwoli to na elastyczność działań w odniesieniu do selektywnej zbiórki odpadów zielonych, oraz wytwarzania kompostu wysokiej jakości. Podobne rozwiązania techniczne zostaną zastosowane zarówno dla odpadów zielonych jak i frakcji organicznej, uzyskanej z mechanicznej separacji zmieszanych odpadów komunalnych.

Program funkcjonalny Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych obejmuje następujące elementy:

- Rejestracja i ważenie dostarczonych odpadów,
- Mechaniczne sortowanie „mokrych” odpadów zmieszanych,
- Sortowanie i rozdrabnianie odpadów wielkogabarytowych,
- Kompostowanie frakcji 20-100 mm z sortowania odpadów zmieszanych,
- Kompostowanie odpadów zielonych i bio-odpadów,
- Kruszenie i obróbka odpadów z rozbiórki,
- Obróbka frakcji energetycznej (> 100 mm z sortowania „mokrych” odpadów zmieszanych, również niektóre pozostałości z przeróbki odpadów wielkogabarytowych i z rozbiórki),
- Końcowe składowanie drobnej frakcji niepodlegającej recyklingowi (drobna frakcja z sortowania „mokrych” odpadów zmieszanych oraz specyficznych pozostałości z obróbki odpadów),

- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne
- Rotacyjny Magazyn Odpadów Niebezpiecznych i innych niż Niebezpieczne
- Punkt zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

Zmieszane odpady komunalne, odbierane z gospodarstw domowych na terenie gminy Gózd, będą przewożone do Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami w Radomiu - Wincentowie gdzie będą poddawane procesowi wtórnej segregacji. Odzyskane surowce wtórne będą konfekcjonowane i belowane w celu przekazania do ostatecznego odbioru. Pozostałe odpady wydzielone ze strumienia zmieszanych tj.:

- ulegające biodegradacji i zielone zostaną przeznaczone do kompostowania, frakcji energetycznej (do spalania) oraz balastu,
- odpady wyróżniające się kalorycznością będą gromadzone z przeznaczeniem do wykorzystania jako RDF,
- pozostały odpady resztkowe będą ostatecznie trafiły do składowania,
- odpady niebezpieczne wydzielone z odpadów zmieszanych w ciągu technologicznym będą czasowo magazynowane w Rotacyjnym Magazynie Odpadów Niebezpiecznych i Innych niż Niebezpieczne,
- odpady wielkogabarytowe będą demontowane.

7. ZADANIA STRATEGICZNE NA OKRES CO NAJMNIJ 8 LAT

7.1 Odpady komunalne

7.1.1. Założenia ogólne

Omawiana problematyka stanowi określone ustawowo zadania własne gminy, stąd też podstawowe obowiązki z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, wyznaczone w niniejszym Planie na lata 2009 - 2016, leżą w gestii gminy.

Koncepcję systemu gospodarki odpadami komunalnymi powstającymi na terenie gminy Gózd opracowano w oparciu o założenia i kierunki działań w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów zawarte w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010, Wojewódzkim planie gospodarki odpadami dla Mazowsza na lata 2007 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015, Planie gospodarki odpadami dla powiatu radomskiego na lata 2008 – 2012 z perspektywą do roku 2015 oraz obowiązujących i projektowanych uregulowaniach prawnych.

Do obowiązkowych zadań własnych gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należą:

1. Zapewnianie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych.
2. Zapewnianie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:
  - ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
  - wydzielenie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych,
  - osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych,
3. Zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji, własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców.
4. Zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji, własnych lub wspólnych z innymi gminami:
  - instalacji i urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych lub ich części,
  - zapobieganie zanieczyszczeniu ulic, placów i terenów otwartych w szczególności przez: zbieranie i pozbywanie się błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń, uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości oraz odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu urządzeniach ustawionych na chodniku, za wyjątkiem dróg publicznych,
  - zapewnienie zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałanie z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie.
5. Zapewnianie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania: